

Aktuella avhandlingar från BUP 2015

Linköping

Linda Jonsson

Online Sexual Behaviours Among Swedish Youth - Characteristics, Associations and Consequences

Sammanfattningsvis visar denna avhandling att de flesta ungdomar huvudsakligen använder internet och mobiltelefoner på andra sätt än för sexuella aktiviteter. Att ha sex på nätet visade sig ha samband med en mer problematisk bakgrund och ett sämre välbefinnande. Mer forskning samt uppmärksamhet och stöd behövs, särskilt vad gäller unga som säljer sex på nätet.

[http://liu.diva-portal.org/smash/record.jsf?aq2=\[\[{"%22publicationTypeCode%22%3A\[%22comprehensiveDoctoralThesis%22}\]\]&c=26&af=\[\]&searchType=RESEARCH&query=&language=sv&pid=diva2%3A790967&aq=\[\[{"%22freetext%22%3A%22jonsson%22}\]\]&jfwid=1366&sf=all&aqe=\[\]&sortOrder=title_sort_asc&onlyFullText=true&noOfRows=50&dswid=6199](http://liu.diva-portal.org/smash/record.jsf?aq2=[[{)

Åsa Kastbom

Sexual behaviour, debut and identity among Swedish Schoolchildren

En av slutsatserna blev att översexualiserade eller problematiska sexuella beteenden är sällsynta hos barn i 7-13 års ålder. Det är viktig kunskap för professionella som arbetar med barn och som ofta får frågor kring barns olika beteenden och måste avgöra om det är förväntade och vanligt förekommande beteenden eller beteenden som ska leda till någon form av utredning. Om ett barn visar ett översexualiserat eller annorlunda sexuellt beteende ska det observeras och undersökas vidare av professionella med kunskap om barn och dess utveckling. Tidig sexuell debut verkar vara förknippad med andra problematiska beteenden under senare tonåren. Detta kan också tyda på att den tidiga debuten för vissa barn är associerat med en ökad sårbarhet, som också måste identifieras och tillgodoses av olika yrkeskategorier som arbetar med barn och ungdomar.

[http://liu.diva-portal.org/smash/record.jsf?dswid=6199&pid=diva2%3A876099&c=7&searchType=RESEARCH&language=sv&query=&af=\[\]&aq=\[\[{"%22freeText%22%3A%22kastbom+%C3%A5sa%22}\]\]&aq2=\[\[\[\]\]\]&aqe=\[\]&noOfRows=50&sortOrder=title_sort_asc&onlyFullText=false&sf=all](http://liu.diva-portal.org/smash/record.jsf?dswid=6199&pid=diva2%3A876099&c=7&searchType=RESEARCH&language=sv&query=&af=[]&aq=[[{)

Stockholm

Sarah Vigerland

Internet-delivered CBT for children with anxiety disorders: effect and prerequisites for implementation within public health care

Syftet med avhandlingen var att utveckla och utvärdera internetfördelad KBT (IKBT) för barn (8-12 år) med ångeststörningar, och att undersöka några viktiga förutsättningar för implementering inom reguljär vård. Behandlarstödd IKBT för barn med ångeststörningar verkar vara en effektiv metod om man ser till klinikers och föräldrars skattningar av barnets

ångest. IKBT är en lovande metod, även om det finns utrymme för förbättringar. De flesta kliniker inom BUP rapporterade att de såg många fördelar med IKBT och att de skulle kunna tänka sig att använda IKBT för barn och ungdomar med lindriga till måttliga problem.

<https://openarchive.ki.se/xmlui/handle/10616/44877>

Eric Zander

Standardizing diagnostic assessment of Autism Spectrum Disorder: assets and challenges

Sammanfattningsvis stöder våra resultat generell användning av ADI-R och ADOS i den kliniska vardagen och forskning för alla åldersgrupper som förstahandsval av diagnostiska instrument för ASD. Den kombinerade användningen av ADI-R och ADOS ger bättre diagnostisk giltighet än den separata användningen av vardera instrumentet. Dessutom tyder våra resultat på att en strikt tillämpning av de nya DSM-5-kriterierna skulle kunna äventyra tidig diagnos för 12-67 % av barn med en komplett DSM-5 ASD-symtomatologi. Den främsta fördelen med att använda standardiserade instrument är att de förbättrar objektivitet i bedömningen ASD-symtom.

<https://openarchive.ki.se/xmlui/handle/10616/44899>

Umeå

Anna-Clara Rullander

Adolescents' experiences of undergoing scoliosis surgery, psychological aspects and patterns of pain

Resultaten från de fyra studierna indikerar att det finns ett behov av stressreducerande interventioner för ungdomar som ska genomgå stor kirurgi. Sjuksköterskor behöver kunna identifiera ungdomar som känner stress inför operationen och bör även använda stressreducerande övningar och stödja ungdomarna med stressbemästringsstrategier i syfte att minska den preoperativa stressen och hantera den postoperativa smärtan. Den postoperativa smärtbehandlingen behöver förbättras, både avseende smärtskattning och farmakologisk och icke-farmakologisk behandling.

[http://umu.diva-portal.org/smash/record.jsf?dswid=6199&pid=diva2%3A871548&c=1&searchType=SIMPLE&language=en&query=&af=\[\]&aq=\[\[{%22personId%22%3A%22anarur86%22}\]\]&aq2=\[\[\]\]&aqe=\[\]&noOfRows=50&sortOrder=author_sort_asc&onlyFullText=false&sf=all](http://umu.diva-portal.org/smash/record.jsf?dswid=6199&pid=diva2%3A871548&c=1&searchType=SIMPLE&language=en&query=&af=[]&aq=[[{%22personId%22%3A%22anarur86%22}]]&aq2=[[]]&aqe=[]&noOfRows=50&sortOrder=author_sort_asc&onlyFullText=false&sf=all)

Västerås/Uppsala

Charlotta Hellström

Adolescent Gaming and Gambling in Relation to Negative Social Consequences and Health

Samtliga delstudier i denna avhandling är baserade på data ur befolkningsstudierna Liv och Hälsa Ung 2008 och Liv och Hälsa Ung 2012. Vi fann associationer mellan online datorspelsmotiv och upplevda negativa sociala konsekvenser och symtom på ohälsa vilket vi menar bör ses som en viktigare riskfaktor än den tid som läggs på att spela. Vidare fann vi att individer med ADHD-symtom hade en ökad känslighet för att utveckla spelproblem och att spelproblem ökar med ökad ålder.

<https://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:849759/FULLTEXT01.pdf>

Sara Lövenhag

Substance Use in Swedish Adolescents: The Importance of Co-occurring Psychiatric Symptoms and Psychosocial Risk

De ungdomar som sökte behandling för drogmissbruk på missbruksklinik i studien rapporterade betydande samtidig förekomst av psykisk sjukdom, samt misshandel och flera former av missbruk. De ungdomar som sökte behandling för psykisk sjukdom i allmän barn- och ungdomspsykiatrisk vård och omsorg rapporterade samtidig förekomst av alkoholriskbruk, samt misshandel och flera former av neglect. Att arbeta med unga människor som har dessa komplexa problem kräver omfattande kunskap om både ungdomars missbruk och barn och ungdomspsykiatri.

<https://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:806551/FULLTEXT01.pdf>

Göteborg

Lotta Höglund Carlsson

Prediagnostic and comorbidity factors in preschool children with autism

Syftet med avhandlingen har varit att belysa frågor rörande tidig upptäckt och riskfaktorer vid autism (Autism Spectrum Disorder, ASD) hos barn ur olika aspekter. Specifikt har frågeställningarna varit (1) om en screeningmetod på BVC skulle kunna bidra till att upptäcka barn med ASD redan vid 18 månaders ålder; (2) i vad mån den ”vanliga” 18 - månaderskontrollen på BVC skulle kunna identifiera barn som senare utvecklar ASD; (3) hur vanligt är det att förskolebarn med ASD också har andra funktionsnedsättningar och svårigheter; samt (4) om ultraljudsundersökning under graviditeten skulle kunna vara en riskfaktor för senare utveckling av ASD hos barnet.

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/39526/2/gupea_2077_39526_2.pdf

Örebro

Veikko Peltö-Piri

Ethical considerations in psychiatric inpatient care - The ethical landscape in everyday practice as described by staff

Utgångspunkten för denna avhandling är att många värdefrågor aktualiseras i psykiatrisk slutenvård i vardagliga möten med patienter. Forskning pekar på att personal ofta uppfattar situationer och problem i patientarbetet utifrån kliniska och juridiska aspekter, men mer sällan utifrån etiska aspekter. Därför behöver forskningen kartlägga det etiska landskapet i psykiatrin för att tydliggöra de etiska aspekterna i arbetet. En sådan kartläggning kan vara ett stöd för att skapa ett etiskt språk för att samtala om och hantera situationer med viktiga etiska aspekter. Denna avhandlings huvudsakliga mål var att kartlägga och tydliggöra de etiska överväganden som personalen gör i det vardagliga arbetet inom psykiatrisk slutenvård, inte att fokusera på några specifika etiska problemställningar eller dilemman.

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:792455/INSIDE01.pdf>

Per Gustafsson

Professor, överläkare

BUP-kliniken Linköping